

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.II.30.315/2015/6.szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek - a dr. Fábián Bernadette ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. április 27. napján kelt 11.G.40.028/2014/22. számú ítélete ellen a felperes 23. és Gf.II.30.315/2015/3. szám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 300 (ötvenezer-háromszáz) Ft másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak az állami adóhatóság külön felhívására 161 000 (egyszázhatvanegyezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes a gazdasági tevékenységéhez szükséges járművekre az alperes jogelődjével, a **(L.) Zrt-**vel (a továbbiakban: alperes) 2008. augusztus 14. napján PLA1243208 és PLA1243408., 2008. október 9. napján pedig PLA1593708 számmal jelölt lízingszerződést kötött. Az ún. egyedi szerződések a „mértékadó” devizanemet CHF-ben határozták meg (3. pont). A szerződések 1. pontjában a felek rögzítették, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, az alperes lízing tevékenységére vonatkozó **(üzletszabályzat 1. jelölése)** (a továbbiakban: Üsz1), illetve a **(üzletszabályzat 2. jelölése)** (a továbbiakban: Üsz2) számú üzletszabályzata tartalmazza.

A felek 2009. október 21. napján PLA1115609 és PLA1115709 számmal jelölt további lízingszerződéseket kötöttek, amelyek 4. pontja „mértékadó” devizanemként az eurót, a szerződés részletes szabályait tartalmazó alperesi üzletszabályzatként pedig a **(üzletszabályzat 3. jelölése)** (a továbbiakban: Üsz3) számú üzletszabályzatot jelölték meg.

A felek valamennyi szerződésben meghatározták a lízingtárgyak bruttó vételárát, a tőketartozás, az áfa, az első és a rendszeres lízingdíjak, továbbá az összes lízingdíj összegét, valamint a lízingdíj törlesztések számát. Mindegyik szerződésben az ún. normál deviza konstrukció elszámolási módban állapodtak meg.

A felperes a szerződések alapján öt terhelő fizetési kötelezettségének eleget tett, a szerződések lezárásra kerültek, az alperes a járművek törzskönyvét kiadta a felperesnek.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen valamennyi lízingszerződés egésze érvénytelenségének a megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy azok nem tartalmazzák a Hpt. 210. § (2) bekezdésében írt tartalmi elemeket. Másodlagosan a szerződések részleges érvénytelenségére alapítottan kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest összesen 2 012 469 Ft megfizetésére. Álláspontja szerint az egyedi szerződéseknek a mértékadó devizanemre, az elszámolási mód meghatározására, a fizetési kötelezettséget részletező, valamint az üzletszabályzat megismerésére vonatkozó pontjai érvénytelenek, mert azok a Hpt. 210. § (2), 3) és (7) bekezdéseinek megkerülésével kötött szerződési feltételek. Érvelése szerint a „Mértékadó devizanem: CHF” szerződési feltétel a Hpt. 77-78. §-ába ütközik, másrészt ebből nem derül ki az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megtörténte. Ugyancsak a megjelölt jogszabályi rendelkezések megkerülésével kötött szerződési rendelkezések, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisék megítélése szerint az Üsz1 I/12.c., a I/18.a., b., c., I/20., II/3., II/4., III/1.b-e., III/1.b., e., III/5., VI/4.a., b., d., e., h., VI/6., VII/1.b., VII/1.d., 3-4. bekezdés, VII/2. c. pont 3-4. bekezdés, VII/3.b., VII/3.a., 3-4. bekezdés, az Üsz2 I/12.c., I/18.a., b., c., I/20., II/3., II/4., III/1.b., e., III/5., VI/4., a., b., d., e., h., VI/6., VII/1.d., VII/1.d. 3-4. bekezdés, VII/2. c. 3-4. bekezdés, VII/3.b., VII/3. c., 3-4. bekezdés, VIII/2., az Üsz3 I/16.a., b., I/26., II/A/1.b., IV/1/b., e., IV/5., VII/4.a., b., d., e., h., VII/6., VIII/1.b., VIII/1.e. 3-4. bekezdés, VIII/2. c. 3-4. bekezdés, VIII/3.b., VIII/3.c. 3-4. bekezdés, IX/3. pontjai. Kifejtette, e szerződési feltételek érvénytelensége következtében a perbeli szerződéseket a svájci frank LIBOR kamatával illetve az EURIBOR kamattal kell elszámolni, ezen elszámolás eredménye a visszakövetelt összeg.

Utóbb a szerződések teljes érvénytelenségére alapított keresetétől elállt, az alperes azonban a permegszüntetéshez nem járult hozzá.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a járművek törzskönyvének kiadására, és állapítsa meg, hogy a járművek tulajdonjogát megszerezte.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azt részletesen kifejtett indokai alapján jogalapjában és összegszerűségében egyaránt vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 900 000 Ft perköltséget.

Megállapította, a felek deviza alapú pénzügyi lízingszerződést kötöttek. Ismertette az ilyen típusú szerződések lényegi ismérveit. A felperes elsődleges keresettől elállásához való alperesi hozzájárulás hiányában vizsgálta a szerződések egésze érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet, amelyet alaptalannak ítélt. Ugyancsak alaptalannak találta a szerződés részleges érvénytelenségére alapított keresetet, a per tárgyává tett szerződési pontok kapcsán egyenként kifejtett álláspontja alapján.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak módosított keresete szerinti megváltoztatását kérte azzal, hogy jogorvoslati kérelme az elszámolásra, a törzskönyv kiadására és a tulajdonjog megállapítására irányul.

Sérrelmezte a megállapított perköltség összegét. Hangsúlyozta, az érvénytelenségre alapított kereseti kérelmet az elsőfokú bíróságnak nem kellett elbírálnia, ezért eltúlzott a megállapított ügyvédi munkadíj összege a kifejtett tevékenységhez képest. Véleménye szerint a törvényszéknek „egyetlen szerződési pont” kapcsán kellett ítéletet hoznia, ezért meg nem határozható perérték alapján kellett volna a perköltséget megállapítania.

A másodfokú tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a törzskönyv kiadására és a lízingtárgyak tulajdonjogának megállapítására vonatkozó keresetétől eláll, fellebbezését pedig akként pontosította, hogy a módosított keresete szerinti marasztalási összeg megfizetésére kéri kötelezni az alperest. A szerződés illetve egyes rendelkezései érvénytelenségére való hivatkozását nem tartotta fenn. Álláspontja szerint a követelt összeg a létrejött és érvényes szerződések szerinti elszámolás alapján illeti meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az ítélet tábla a másodfokú eljárásban a felperes törzskönyv kiadására irányuló kereset tárgyában a pert a felperesi elállásra tekintettel megszüntette.

A felperes másodfokú tárgyaláson pontosított jogorvoslati kérelme érdemben nem vizsgálható az alábbiakra tekintettel:

A fellebbező fél fellebbezését a másodfokú tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatja, és kiegészítheti két korlátozással. Az egyik korlátot a keresetváltoztatás tilalma jelenti (Pp. 247. § (1) bekezdés), a másikat pedig a 247. § (2) bekezdésében megfogalmazott részjogerő beállta, ami miatt a fellebbezést az elsőfokú ítéletnek eredetileg fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni.

A Pp. a keresetváltoztatás fogalmát nem határozza meg. A többséginek tekinthető és az ítélet tábla által is helyesnek tartott jogirodalmi álláspont szerint a kereset megváltoztatását jelenti - a Pp. 146. § (5) bekezdésében meghatározott kivételektől eltekintve - a felperes olyan perbeli nyilatkozata, amellyel eltér a keresetlevélben megjelölt kereseti kérelmétől vagy az érvényesített jogtól (jogviszonytól) illetve az érvényesített igény anyagi jogi alapjától, avagy mindezek ténybeli alapjától. A jelen esetben a felperes az elsőfokú eljárásban előterjesztett marasztalásra irányuló keresetének anyagi jogi alapját a szerződés részleges érvénytelenségében jelölte meg. A másodfokú eljárásban azonban arra hivatkozott, hogy az elszámolást a létrejött és érvényes szerződés alapján kéri, a szerződés rendelkezéseinek alperestől eltérő értelmezésének eredményeként keletkezett túlfizetése az alperessel szemben. Mindez azt jelenti, hogy a felperes fellebbezésében megváltoztatta keresetének jogalapját az elsőfokú eljárásban általa megjelölthöz képest, erre pedig a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nincs lehetőség.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a felperes módosított keresetét elbíráló elsőfokú ítéleti megállapításokat bírálhatta felül. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontjával mindenben egyetért. Miután a fellebbezés ezen ítéleti megállapításokat már nem támadja, az ítélet tábla sem kíván részletesen kitérni az egyes szerződési feltételek érvénytelenségére vonatkozó hivatkozások alaptalanságára, csupán visszautal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

Alaptalanul támadja a felperes az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is. Tény, hogy a felperes a szerződések egészének érvénytelenségére alapított keresetétől elállt, az alperes azonban ahhoz nem járult hozzá, ezért az elsőfokú eljárásban a perérték a Kúria 5/2013. Polgári jogegységi határozatának 2.a. pontja alapján az összes lízingdíj összege, azaz 75 424 074 Ft. Utal az ítélet tábla arra, hogy e tekintetben a törzskönyvek kiadására irányuló kereset figyelmen kívül marad, mivel a felperes már az elsőfokú eljárásban (14. sorszámú beadvány) úgy nyilatkozott, hogy e keresetét nem tartja fenn, nyilatkozata pedig a keresettől való elállásként értékelendő, amelyhez az

alperes hozzájárult, csupán e tárgyban a per megszüntetésére nem került sor az elsőfokú eljárásban. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján a pertárgyérték alapulvételével megállapítható ügyvédi munkadíj összege - kis kerekítéssel - 2 462 700 Ft. A felperes számos érvénytelenségi okra illetve érvénytelen feltételre hivatkozott, az alperesi képviselő ezek mindegyikére részletes érdemi védekezést terjesztett elő, továbbá okiratokat csatolt, áttekintette a felperes elszámolásait. A kifejtett ügyvédi tevékenységhez képest az elsőfokú bíróság által az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján megállapított mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj eltúlzottnak nem tekinthető.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült - az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és (5) bekezdése alapján megállapított, a másodfokú pertárgyértékhez igazodó ügyvédi munkadíjból álló - perköltiségeinek megfizetésére, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett másodfokú eljárási illeték viselésére.

S z e g e d, 2015. november 18.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró